

Prognose for behovet for plejeboligpladser

Center for Økonomi og Indkøb
Center for Ældre og
Forebyggelse
Sagsnr. 24/54
9. april 2024

Baggrund

Med udgangspunkt i KL's model for fremskrivning af pladsbehov, udarbejder Center for Økonomi og Indkøb i samarbejde med Center for Ældre og Forebyggelse hvert andet år en prognose for Fredensborg Kommunes behov for plejeboliger.

Prognosen danner grundlag for tilpasning af budget til køb og salg af plejeboligpladser.

Som det vil fremgå af nedenstående resulterer de seneste to års befolkningsprognoser samt udviklingen i behovsgraden i, at behovet for at købe plejeboligpladser er markant lavere end forudsat ved budgetlægningen i 2022.

Metode

Prognosen tager udgangspunkt i den aktuelle alderssammensætning af beboerne på kommunens plejehjem samt en prognose for udviklingen i kommunens befolkningsammensætning i de kommende år.

I modellen kan der vælges i mellem tre scenarier for udviklingen i behovet pr. aldersgruppe:

- Scenarie 1. Det aktuelle behov pr. aldersgruppe holdes konstant. I dette scenarie forudsættes således ingen yderligere effekt af sund aldring. Behovet for plejehjemspladser vil dermed stige proportionalt med udviklingen af ældre borgere.
- Scenarie 2: Scenariet lægger til grund, at de senere års positive udvikling, hvor borgerne bliver visiteret til en plejehjemsplads stadigt senere i livet, fortsætter de kommende år. Konkret tages der udgangspunkt i den årlige udvikling i perioden 2013-2021, som videreføres, således at behovet for en plejehjemsplads indtræffer stadigt senere.

Den tidligere udvikling kan sandsynligvis tilskrives en kombination af sund aldring samt at kommunerne er blevet mere restriktive med at visitere til en plejehjem i takt med det stigende antal ældre. Et valg af dette scenarie vil dermed medføre et konservativt skøn for behovet for plejehjemspladser fremover.

- Scenarie 3. Kommunens eget skøn. I forbindelse med udarbejdelse af tidligere års plejeboligprognoser har vi i Fredensborg kommune valgt at tage udgangspunkt i en kombination af scenarie 1 (vægter 2/3) og scenarie 3 (vægter 1/3). Valget skyldes, at de senere års udvikling med senere behov, ikke forventes at kunne fortsætte på uformindsket niveau.

Af tabel 1 nedenfor fremgår Fredensborg Kommunes beregnede behov i perioden 2024-2030 ved hvert af de tre scenarier.

Tabel 1: Antal borgere i kommunen med behov

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Scenarie 1							
Uændret behovsgrad	297	311	326	337	353	370	388
Scenarie 2							
Sund aldring	297	303	309	310	316	322	329
Scenarie 3							
Kombination	297	305	315	319	328	338	349

Af forsigtighedshensyn er det i år valgt at udarbejde plejeboligprognosen på grundlag af et scenarie, hvor det aktuelle behov for en plejebolig holdes konstant pr. aldersgruppe. I dette scenarie forudsættes således ingen yderligere effekt af sund aldring.

Til gengæld beslattes det, at der skal laves en revideret plejeboligprognose hvert år, således at eventuelle virkninger af sund aldring eller andre virkninger med betydning for behovet for plejeboliger vil blive fanget op i prognosen så tidligt som muligt.

Opgørelse af plejeboligkapaciteten

Ovenstående behovsopgørelse sammenholdes med kommunens egen plejeboligkapacitet. Derved fås en prognose for, hvor mange plejeboligpladser kommunen skal købe (netto) hos andre kommuner og private leverandører.

Der er aktuelt 291 pladser på kommunens plejehjem:

Egelunden	44
Mergeltoften	50
Lystholm	64
Benediktehemmet	55
Øresundshjemmet	48
Skovgården	30
I alt	291

Kommunens kapacitet opgøres på følgende vis:

Antal plejeboligpladser	291
Tomgang 1)	- 10
Venteliste 2)	+ 20
Faktisk kapacitet	301

- 1) Der vil til stadighed være et antal plejeboliger som står tomme i forbindelse med at en borger afgår ved døden og en ny borger flytter ind. Denne tomgang resulterer i en de facto reduktion af kapaciteten.
- 2) Der vil til stadighed være borgere som står på venteliste til et konkret plejehjem. Denne venteliste resulterer i en reduktion af behovet for plejeboligpladser/forøgelse af kapaciteten.

I nedenstående tabel er kapaciteten sammenholdt med behovet for plejeboliger i det enkelte år i perioden:

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Scenarie 1							
Uændret behovsgrad	297	311	326	337	353	370	388
Kapacitet	301	301	301	301	301	301	301
Behov for køb af pladser	-4	10	25	36	52	69	87

Plejeboligprognose 2024 sammenholdt med Plejeboligprognose 2022

Som nævnt ovenfor er der i 2024-prognosen anvendt en mere forsigtig model for vurdering af plejeboligbehovet end i 2022-prognosen. Valget af model i 2024 fører – alt andet lige – til en højere vurdering af behovet for plejeboliger end i den gamle prognose.

En anden væsentlig forskel i forhold til 2022 er, at dette års plejeboligprognose baserer sig på befolkningsprognosen for 2024, mens 2022-prognosen baserer sig på befolkningsprognosen for 2022.

For det tredje er det værd at bemærke, at behovsgraden for plejeboligpladser er faldet i de enkelte aldersgrupper set i forhold til 2022.

Ad a: Ændringer i befolkningsprognosen fra 2022 til 2024

Som det fremgår af nedenstående oversigt, er ca. 80 % af beboerne på plejehjemmene 67 år eller derover.

Antal forventede beboere fordelt på aldersgrupper	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Under 60 år	77	7	6	6	6	6	6
60-64 år	44	5	5	5	5	5	5
65-66 år	6	5	6	6	6	6	6
67-74 år	42	43	42	41	42	42	42
75-79 år	48	46	45	44	42	40	40
80-84 år	56	63	70	75	80	83	81
85-89 år	62	70	73	78	85	93	104
Over 90 år	72	73	80	81	87	94	103
I alt	297	311	326	337	353	370	388

Det er derfor befolkningsprognosens forventning til udviklingen i antallet af borgere i denne aldersgruppe, som er af central betydning for det estimerede behov for plejeboligpladser.

Nedenfor er befolkningsprognosen for 2024 sammenholdt med befolkningsprognosen for 2022 for borgere i aldersgruppen 67+ år.

Befolkningsprognose 2022

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
67-74 år	3.984	3.978	3.905	3.886	3.918	3.945	3.979
75-79 år	2.650	2.582	2.525	2.432	2.355	2.244	2.231
80-84 år	1.499	1.668	1.845	1.993	2.108	2.197	2.149
85-89 år	705	780	833	897	972	1.062	1.187
90+ år	351	366	391	410	439	477	523
I alt	9.189	9.374	9.499	9.618	9.792	9.925	10.069

Befolkningsprognose 2024

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
67-74 år	3.944	3.959	3.875	3.856	3.887	3.915	3.951
75-79 år	2.642	2.558	2.502	2.402	2.319	2.207	2.206
80-84 år	1.451	1.619	1.799	1.941	2.054	2.146	2.088
85-89 år	674	756	788	843	916	1.002	1.123
90+ år	323	328	358	367	392	423	464
I alt	9.034	9.220	9.322	9.408	9.567	9.692	9.833

Som det fremgår af tabellerne forventes der med den nye befolkningsprognose et lavere antal borgere i aldersgruppen 67+ årige sammenlignet med befolkningsprognosen fra 2022.

Særligt blandt de allerældste er faldet markant, og da andelen af borgere i disse aldersgrupper, som har behov for plejeboliger er størst, slår faldet også stærkt igennem på behovet for plejeboligpladser.

Ad b: Ændringer i behovsgraden

Behovsgraden udtrykker hvor stor en andel af befolkningen, som er visiteret til en plejebolig. Behovsgraden stiger i sagens natur i takt med borgernes alder.

Som det fremgår af nedenstående oversigt, er behovsgraden faldet fra 2022 til 2024:

Aldersgruppe	Behovsgrad 2022	Behovsgrad 2024
Under 60 år	0,0003	0,0002
60-64 år	0,0032	0,0016
65-66 år	0,0103	0,0055
67-74 år	0,0109	0,0108
75-79 år	0,0210	0,0181
80-84 år	0,0532	0,0387
85-89 år	0,1013	0,0926
Over 90 år	0,2336	0,2223
I alt	0,0079	0,0071

Tabellen viser, at i 2022 var 0,79 % af den samlede befolkning visiteret til en plejebolig. I 2024 er dette tal faldet til 0,71 %.

Udvikling i behovet for køb af plejeboligpladser

Forskellene mellem befolkningsprognoserne kommer også til udtryk i behovet for køb af plejeboligpladser:

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Plejeboligbehov jf. 2022-prognosen	350	362	376	387	399	412	426
Kapacitet 1)	316	316	316	316	316	316	316
Behov for køb af pladser	34	46	60	71	83	96	110

1) Ved udarbejdelse af 2022-prognosen er der forudsat en venteliste på 35 personer, hvilket øger kapaciteten i 2022-prognosen med 15 i forhold til 2024-prognosen.

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Plejeboligbehov jf. 2024-prognosen	297	311	326	337	353	370	388
Kapacitet	301	301	301	301	301	301	301
Behov for køb af pladser	-4	10	25	36	52	69	87

Som det fremgår af ovenstående to tabeller er der fra 2022-prognosen til 2024-prognosen sket et væsentligt fald i behovet for plejeboliger. I modsat retning trækker det, at kommunens egen kapacitet beregningsteknisk er reduceret, da antallet af borgere på venteliste er lavere i 2024. Samlet set indebærer det, at behovet for at købe plejeboligpladser hos andre kommuner eller hos private leverandører, er væsentligt lavere end tidligere forudsat. Budgettet til køb af pladser justeres derfor i overensstemmelse hermed.

Behov for nyt plejehjem?

Ovenstående plejeboligprognose viser, at der ikke er behov for at opføre et nyt plejehjem i kommunen indenfor de nærmeste år.

Budgetmæssige konsekvenser af den nye plejeboligprognose

Da behovet for at købe plejeboligpladser i andre kommuner eller hos private aktører er noget lavere end forudsat i 2022-prognosen, er der grundlag for at tilpasse budgettet til køb af pladser.

	2024	2025	2026	2027	2028
Behov for køb af pladser, jf. 2022-prognose	34	46	60	71	83
Behov for køb af pladser, jf. 2024-prognose	-4	10	25	36	52
Forskel	38	36	35	35	31
Budgetreduktion (mio. kr.)	1)	-13,9	-12,6	-12,7	-10,2

Note 1: Tilpasning af budgettet for 2024 afventer budgetrevisionen.

Administrationen vil til budgetforhandlingerne udarbejde et råderumsforslag som indebærer investering i yderligere forebyggelse og sundhedsfremme for derigennem at reducere behovet for plejeboligpladser yderligere.